

HE 51/2026 vp

Sisäministeriön vastine hallintovaliokunnalle

Hallintovaliokunta 26.5.2026

Yleistä

- Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 33/2026 vp:
 - lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä
 - ennakkollisen maahantulokiellon määräämisen yhteydessä ehdotettu sääntely, jolla poikettaisiin kuulemisvelvoitteesta, ei ole säätämisjärjestyksen näkökulmasta ongelmallinen
- Voimaantulon ajankohdaksi ehdotettu 12.6.2026, kun paktin säädösten soveltaminen alkaa. Yhtymäkohdat hallituksen esitykseen HE 52/2026 vp.
- Tekninen yhteensovittaminen HE 52/2026 vp kanssa
- Toimitettu pyydettyä lisätietoa liittyen yksittäisiin tapauksiin

Yleisiä huomioita asiantuntijalausunnoista

- Ennakollinen maahantulokielto
 - » Turvallisuusviranomaisten kokemus ja asiantuntemus
 - » Kuulemisvelvoitteesta poikkeaminen: säätämisyjärjestysperustelut ja PeVL
- Säilöönoton enimmäiskeston laskenta
 - » Voimassa oleva laki turvaa säilöön otetun oikeudet
 - » Täsmennysehdotukset ja tulkintaan liittyvä kysymys
- Karkottamispäätöksen täytäntöönpanon nopeuttaminen
 - » Työmäärän kasvu tuomioistuimissa
 - » Ehdotus takaa karkotettavan oikeusturvan

Yleisiä huomioita asiantuntijalausunnoista

- Oleskelulupasääntelyyn ehdotettavat muutokset (36 b ja 36 e §)
 - » Yksilöllinen arviointi
 - » EU-lainsäädännön kehitys samansuuntaista
- Henkilötuntemerkkien ottaminen
 - » Ehdotettavat uudet tilanteet samankaltaisia kuin voimassa olevassa laissa
 - » Turvaamistoimien määräämisen kautta välttämättömyys- ja oikeasuhtaisuusarviointi

Ehdotukset muutoksiksi

127 §:n 4 mom. täsmennys

- Etelä-Karjalan käräjäoikeus katsoo, että säilöönoton enimmäiskeston laskentaa koskevaa uutta säännöstä tulisi täsmentää

127 § 4 mom. jälkimmäinen virke:

*Jos kuitenkin ulkomaalainen on otettuna säilöön oleskeluoikeutta koskevan päätöksen muutoksenhakumenettelyn aikana 117 a §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, otetaan edellä 2 momentissa tarkoitettun tai hallinta-asetukseen perustuvan säilöönoton kesto **muutoksenhakumenettelyn ajalta** huomioon 3 momentissa tarkoitettun säilöönoton enimmäiskeston laskennassa.*

117 a §:n 2 momentin lisäys

- Helsingin käräjäoikeus:
 - vapaudenmenetyksen määrääjän laskemisen perusteesta ja siihen liittyvästä viranomaisen velvollisuudesta tehdä uusi päätös tulisi säätää yksiselitteisesti
- Poliisihallitus:
 - tulisi täsmentää, tuleeko uusi päätös tuomioistuimen vahvistettavaksi säilöönotto-oikeudenkäyntimenettelyssä
- Sisäministeriö katsoo, että ehdotettuun 117 a §:n 2 momenttiin voitaisiin lisätä seuraava säännös:

Jos 1 momentissa tarkoitettu yleinen edellytys säilöönoton aikana muuttuu, tehdään uusi 123 §:ssä tarkoitettu säilöönottopäätös, joka käsitellään siten kuin 124 §:ssä säädetään.

59 §:n 1 mom. 3 kohdan täsmennys

- Maahanmuuttovirasto toteaa 59 §:n 1 mom. 3 kohtaan liittyen, ettei säännöksestä tai perusteluista käy tarkemmin ilmi, mitä lupia koskisi. Tarkoituksena on, että säännös koskisi määräaikaisia ja pysyviä oleskelulupia, ei pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-lupia.
- Sisäministeriö katsoo, että ehdotettua säännöstä voitaisiin tarkentaa seuraavasti:
3) oleskelun tarkoitus on muuttunut ja luvan haltijalle myönnetään uusi määräaikainen tai pysyvä oleskelulupa tai 10 luvun mukainen oleskeluoikeus.

Muuta huomioitavaa

Muuta huomioitavaa

- Asiantuntijalausunnoissa ehdotettu säilöönoton enimmäiskeston (30 kk) kirjaamista lakiin
 - Pykälän perusteluista käy ilmi, millä tavalla säilöönoton enimmäiskesto tulisi laskea.
 - Sisäministeriön tulkinnan mukaan säilöönoton laskennassa tulisi olla kyse saman turvapaikka- tai maastapoistamisprosessin aikaisesta säilöönotosta, jotta säilössäoloajat laskettaisiin yhteen. Jos henkilö tekee uuden turvapaikkahakemuksen, säilöönoton laskenta alkaisi alusta. Sisäministeriö toivoo, että valiokunta kiinnittäisi tähän tulkintakysymykseen huomiota mietinnössään.
 - Tietävästi EUT ei ole ottanut asiaan kantaa vastaanottodirektiiviin perustuvan säilöönoton osalta (vrt. EUT:n ratkaisu C-150/24 Aroja: kyse saman maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanosta).

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi